

علوم و فنون ادبی

- ۱- گزینه «۴» - رواج صنعت چاپ، روزنامه‌نویسی، ترجمه و نشر کتاب‌های غربی از عوامل مؤثر در بیداری جامعه و ایجاد نهضت بیداری است.
 (مژده عنبران) (پایه دوازدهم - تاریخ ادبیات)
- ۲- گزینه «۲» - انجمن ادبی خاقان را فتحعلی شاه در تهران تشکیل داد. (مژده عنبران) (پایه دوازدهم - تاریخ ادبیات)
- ۳- گزینه «۱» - عارف قزوینی شاعر وطنی و از موسیقی‌دانان بزرگ عهد مشروطه بود. عرصه هنری وی تصنیف‌ها و ترانه‌های میهنی‌ای بود که در برانگیختن مردم و آزادی‌خواهی نقش مؤثری داشت. بررسی سایر گزینه‌ها:
 گزینه «۳»: این متن در مورد فرخی بزدی است.
 گزینه «۴» و «۴»: هر دو متن درباره ایرج‌میرزا است. (مژده عنبران) (پایه دوازدهم - تاریخ ادبیات)
- ۴- گزینه «۴» - کسانی چون قائم مقام فراهانی، ناصرالدین شاه قاجار، عبدالرحیم طالبوف، میرزا آقا خان کرمانی، زین‌العابدین مراغه‌ای، علامه دهخدا و چند تن دیگر از پیشگامان نثر ساده دوره بیداری بودند. بررسی سایر گزینه‌ها:
 گزینه «۱»: تنها اثر قابل توجه در حوزه تحقیقات ادبی و تاریخی «تاریخ بیداری ایرانیان» اثر ناظم‌الاسلام کرمانی است که موضوع آن تاریخ مشروطه است.
- گزینه «۲»: در عصر مشروطه بیشترین رویکرد نویسنده‌گان به رمان‌های تاریخی بود. نگارش رمان‌های تاریخی و اجتماعی سطحی در قیاس با رمان‌های سیاسی، در درس رکتمتری داشت.
- گزینه «۳»: ترجمه آثار اروپایی در ایران با تأسیس چاپخانه در زمان فتحعلی شاه قاجار آغاز شد. (مژده عنبران) (پایه دوازدهم - تاریخ ادبیات)
- ۵- گزینه «۴» - سرگذشت حاجی بابای اصفهانی اثر جمیز موریه است که میرزا حبیب اصفهانی آن را ترجمه کرده است.
 (مژده عنبران) (پایه دوازدهم - تاریخ ادبیات)
- ۶- گزینه «۲» - تقلید از ادبیات اروپایی از جمله عوامل مؤثر در ساده‌نویسی نثر این دوره نیست. (مژده عنبران) (پایه دوازدهم - تاریخ ادبیات)
- ۷- گزینه «۱» - نشانه‌های هجایی بیت سؤال بدین صورت است:

در	وَهـ	مـ	نـ	گـنـ	جـدـ	کـ	رـینـ
در	وـصـ	فـ	نـ	يـاـ	يـدـ	كـ	زـيـ
-	-	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
-	-	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ

(مژده عنبران) (پایه دوازدهم - پایه‌های آوایی ناهمسان)

- ۸- گزینه «۳» - تقطیع بیت صورت سؤال به شکل زیر است:

نـدـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ
ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ	ـ

(مژده عنبران) (پایه دوازدهم - پایه‌های آوایی ناهمسان)

- گزینه «۲» - ارکان بیت دوم را می‌توان به دو صورت تقطیع کرد: (فقط مصراحتهای اول تقطیع می‌شوند).

		وَدِ زِ عَشْقٍ	بُهْ يِهْ هَا دَهْ وَصَلْ بِهْ گَرْ	مَهْ مَهْ
-	ع	-	ع - - ع	ع - - ع
فاعلن		فاعيل	فاعلات	مفول

فعل

مستفعلن

مفاعل

مستفعلن

بررسی سایر گزینه‌ها: گزینه «۱»:

آ	گَرْ	تَ فَ	رِ غِ	يَزْ	حَا	لِ	غَرْ	تَ فَ	رِ غِ	يَزْ	حَا	لِ	غَرْ	تَ فَ	رِ غِ	يَزْ	حَا	لِ	
-	ع	-	ع	-	ع	-	ع	-	ع	-	ع	-	ع	-	ع	-	ع	-	ع
فاعلن		فاعلن

گزینه «۳»:

لَ	بِ	شِي	رِي	نَ	بِ	شِي	رِي
-	ع	-	ع	-	ع	-	ع	-	ع	-	ع	-	ع	-	ع	-	ع	-	ع
ل	ب	ش	ر	ن	ب	ش	ر	ن	ب	ش	ر	ن	ب	ش	ر	ن	ب	ش	ر

(تکرار چهار بار مفاعيلن)

گزینه «۴»:

مُ	تَ	نَ	سِ	بِ	دِي	دَرِ	دَرِ	دَرِ	دِلِ	فَ	دِلِ	دَرِ	دَرِ	دِلِ	دِلِ	دِلِ	دِلِ	دِلِ	دِلِ
-	ع	-	ع	-	ع	-	ع	-	ع	-	ع	-	ع	-	ع	-	ع	-	ع
مُ	تَ	نَ	سِ	بِ	دِي	دَرِ	دَرِ	دَرِ	دِلِ	فَ	دِلِ	دَرِ	دَرِ	دِلِ	دِلِ	دِلِ	دِلِ	دِلِ	دِلِ

(مزده عنبران) (پایه دوازدهم - پایه‌های آوایی ناهمسان)

- گزینه «۴» - علامت هجایی بیت چهارم معادل علامتهای ذکر شده در صورت سؤال است: (فقط مصراحتهای اول بررسی می‌شوند)

نَ	رَفْ	تَ	تَ	تَ	نَ	ظَ	رَمْ
-	ع	ع	-	ع	-	ع	-

بررسی سایر گزینه‌ها: گزینه «۱»:

دَ	هَفْ	تِ	رَفْ
-	ع	ع	-	ع	-	ع	-	ع	-	ع	-	ع	-	ع	-	ع	-	ع	-
د	ه	ف	ت	ر	ف	ت	ر	ف	ت	ر	ف	ت	ر	ف	ت	ر	ف	ت	ر

گزینه «۳»:

بَا	شَا	هـ	دِ
-	ع	ع	-	ع	-	ع	-	ع	-	ع	-	ع	-	ع	-	ع	-	ع	-
بَا	شَا	هـ	دِ

گزینه «۳»:

مَ	لِ	كَا	ذَكِ	رِ	تَ	گُو	يَمْ	كِي	يَهْ	خُ	بَهْ
-	ع	ع	-	ع	-	ع	-	ع	-	ع	-	ع	-	ع	-	ع	-	ع	-
م	ل	ك	ذ	ك	ر	ت	گ	ي	ي	خ	ب	ب	ب	ب	ب	ب	ب	ب	ب

(مزده عنبران) (پایه دوازدهم - پایه‌های آوایی ناهمسان)

۱۳- گزینه «۳» - وزن گزینه سوم فقط به همان صورت نوشته می‌شود اما وزن سایر گزینه‌ها را می‌توان به شکلی دیگر نیز نوشت:
بررسی سایر گزینه‌ها: گزینه «۱»:

-	-	-	-	-	-	-	-
(وزن اول)	فعلن	-	مفاعیل	-	فاعلات	-	مفهول
(وزن دوم)	فعل	-	مستفعلن	-	مفاعل	-	مستفعلن
گزینه «۲»:							
-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-
گزینه «۴»:							
-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-
(مزده عنبران) (پایه دهم - پایه‌های آوازی ناهمسان)							

۱۴- گزینه «۴» - در این گزینه سجع مطرّف وجود ندارد. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: بنارد - ببردارد

گزینه «۲»: داغ - چراغ

گزینه «۳»: بسوختند - بیفروختند (همه این موارد سجع مطرّف هستند). (مزده عنبران) (پایه دهم - سجع)

۱۵- گزینه «۲» - زیرا واژه‌های سجع در اصل «پایه» و «سرمایه» هستند. بررسی سایر موارد:

گزینه «۱»: ترسکار - استوار: سجع متوازی

گزینه «۳»: رها - جفا: سجع متوازی

گزینه «۴»: می‌داند - نمی‌تواند: سجع مطرّف (مزده عنبران) (پایه دهم - سجع)

۱۶- گزینه «۱» - در متن گزینه «۱» یک سجع به کار رفته: گزیدم - بربدم (سجع متوازی) بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: صنعت - بلاغت / بدیدند - بشنیدند: دو سجع

گزینه «۳»: صورت - صفت / متساوی - متوازی: دو سجع

گزینه «۴»: آرزو - ترازو / نرود - نبود: دو سجع (مزده عنبران) (پایه دهم - سجع)

۱۷- گزینه «۳» - در این بیت جناس تمام وجود ندارد. واژه «جای» در هر دو مصراع یک معنی دارد. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: چین (اول): کشور چین، چین (دوم): چین و شکن مو

گزینه «۲»: نی (اول): ساز، نی (دوم): چوب نی

گزینه «۴»: صورت (اول): نقش و تصویر، صورت (دوم): ظاهر (مزده عنبران) (پایه دهم - جناس)

۱۸- گزینه «۳» - جناس حرکتی: گل (ابتداي مصراع دوم) - گل (پایان مصراع دوم).

جناس اختلافی: دل - گل. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: بار - باز: جناس اختلافی / جناس حرکتی ندارد.

گزینه «۲»: فتنه (اول): آشوب، فتنه (دوم): عاشق و شیفته (جناس تمام)

گزینه «۴»: قصنه - غصه: جناس حرکتی / جناس اختلافی ندارد. (مزده عنبران) (پایه دهم - جناس)

۱۹- گزینه «۳» - موازنۀ در ایات «الف» و «ب» به کار رفته است.

الف)	هرچه	نه	پیوند	بار	بود	بریدیم
(ب)	وان چه	نه	پیمان	دو	بود	شکستیم
(ب)	بی چاره	کسی	که	از	تو	برید
(ب)	آسوده	تنی	که	با	تو	پیوست

(مزده عنبران) (پایه دهم - موازنۀ و ترصیع)

- گزینه «۱» - در این بیت آرایه ترصیع به کار رفته و همه سجع‌های آن متوازن هستند اما در گزینه‌های «۲»، «۳» و «۴» سجع‌های متوازن و متوازن به کار رفته است. (مژده عنبران) (پایه دهم - ترصیع و موازن)
- گزینه «۴» - در این بیت سه واژه تکرار شده است: «صاحب - حسن - که» بررسی سایر گزینه‌ها:
- گزینه «۱»: توبه (یک واژه) / گزینه «۲»: مرد - که (دو واژه) / گزینه «۴»: ما (یک واژه) (مژده عنبران) (پایه دهم - تکرار و اوج آرایی)
- گزینه «۱» - در این بیت اوج آرایی مصوت کوتاه به کار نرفته است. بررسی سایر گزینه‌ها:
- گزینه «۲»: مصوت کوتاه «ِ»: پیش ناوِ هجر
- گزینه «۳»: مصوت کوتاه «ِ»: عاشق صادق دیدار
- گزینه «۴»: مصوت کوتاه «ُ»: خورُ خوابُ خشمُ شهوتُ (مژده عنبران) (پایه دهم - اوج آرایی)
- گزینه «۳»: اوج آرایی صامت «ب» و «ن» / اوج آرایی مصوت کوتاه ندارد. بررسی سایر ابیات:
- گزینه «۱»: در این بیت اوج آرایی مصوت «َ» در واژه‌های: سخّر می‌نگوئم و تدرزِ کس می‌نشنَوَم - می‌رَوَم کَرْ كَف / و صامت «ن» وجود دارد.
- گزینه «۲»: اوج آرایی صامت «ر» و «ص - س» / اوج آرایی مصوت «َ»: در چمنی دَرَّ تَصَوَّر.
- گزینه «۴»: اوج آرایی مصوت کوتاه «ِ» در: سرِ لفِ پریشان / اوج آرایی صامت «م» (همچنین اوج آرایی صدای «بی» در کلمات هیچ، ندیدم، پریشان و نیست مشاهده می‌شود). (مژده عنبران) (پایه دهم - واژه آرایی)
- گزینه «۲» - در این بیت جناس از نوع «حرکتی» است: «مِهْر - مُهْر» اما در سایر گزینه‌ها جناس ناقص اختلافی به کار رفته است: ۱) سرود - سرور (۲) یار - یاد (۳) بخت - رخت (مژده عنبران) (پایه دهم - سجع و جناس)
- گزینه «۳» - آرایه‌ها به ترتیب عبارتند از:
- اشتقاق: صبح و صباحت که جناس اشتقاق دارند. / تکرار: شب - صبح / اوج آرایی حرف «ر» در مصراع اول و حرف «س - ص» و «ن» در مصراع دوم.
- بررسی سایر گزینه‌ها:
- گزینه «۱»: جناس ندارد. تکرار: حیران / اوج آرایی حروف «د» و «ن»
- گزینه «۲»: جناس: مالک و ملک جناس اشتقاق دارند. / تکرار ندارد. / اوج آرایی «ک»
- گزینه «۴»: جناس: دلیل و دلایل جناس اشتقاق دارند. / تکرار ندارد. / اوج آرایی «ت» و «د» (مژده عنبران) (پایه دهم - آرایه ادبی)